

Sygn. akt VII Ka 240/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Pukas – spr.

Sędziowie: SO Iwona Kowalczyk

SR del. Monika Maciążek

Protokolant: st. sekretarz sądowy Małgorzata Idzikowska-Oleszczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa-Północ Jacka Gurbąły

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2017 roku

sprawy **K. M.**

s. J. i M. z d. P., ur. (...) w C.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 5 stycznia 2017r., sygn. akt XI K 607/16

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. K. B. – Kancelaria Radcy Prawnego w C. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu skazanego K. M. w postępowaniu odwoławczym, przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT;
3. zwalnia skazanego K. M. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 240/17

UZASADNIENIE

Przedmiotem postępowania w sprawie XI K 607/16 Sądu Rejonowego w Częstochowie było wydanie wyroku łącznego w stosunku do K. M., skazanego niżej wymienionymi prawomocnymi wyrokami:

1. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie **sygn. XI K 111/12** z dnia 23.04.2012 roku za przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. popełnione w dniu 28.11.2011 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. popełnione w dniu 28.11.2011 roku na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i orzeczono karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby, grzywnę w

wysokości 10 stawek dziennych po 10 złotych, a następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 29.10.2014 roku sygn. XI K 111\12 Ko 5724\14 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności.

2. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie **sygn. III K 507/13** z dnia 23.01.2014 roku za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. popełnione w dniu 12.10.2012 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, a następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 16.07.2015 roku sygn. III K 507\13 Ko 6039\14 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności.

3. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie **sygn. XVI K 362/12** z dnia 07.08.2014 roku za przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w dniu 03.01.2012 roku i w dniu 03.01.2012 roku na karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych i za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 242 § 1 k.k. popełnione w dniu 05.01.2012 roku na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby i zaliczono na poczet kary grzywny okres zatrzymania w dniu 04.01.2012 roku.

4. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie **sygn. XI K 122/15** z dnia 05.05.2015 roku za przestępstwo z art. 191 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 19.10.2014 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby i zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności na wypadek zarządzenia jej wykonania okres zatrzymania od dnia 09.02.2015 roku do dnia 10.02.2015 roku.

5. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie **sygn. XI K 268/15** z dnia 18.06.2015 roku:

a) za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 31.05.2013 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych po 10 złotych,

b) za przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w dniu 28.03.2014 roku i w dniu 16.03.2014 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności

c) za przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. popełnione w dniu 16.03.2014 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności

i orzeczono karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby.

Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem łącznym z dnia 5 stycznia 2017r., w sprawie o sygn. akt XI k 607/16 orzekł:

1. na mocy art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku i art. 91 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 89 § 1a k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku i w zw. z art. 89 § 1b k.k. w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20.02.2015 roku o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw i w zw. z art. 569 § 1 k.p.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego **K. M.** wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 23.04.2012 roku w sprawie **sygn. XI K 111\12**, opisanym w **pkt I** (pierwszym) części wstępnej wyroku i wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 07.08.2014 roku w sprawie **sygn. XVI K 362\12**, opisanym w **pkt III** (trzecim) części wstępnej wyroku i wymierza skazanemu **K. M. karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności.**

2. na mocy art. 577 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku zalicza na poczet kary łącznej, orzeczonej w punkcie 1 wyroku okres odbytej już kary pozbawienia wolności;

3. w pozostałym zakresie wyroki wykonywać oddzielnie,

4. na mocy art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 89 § 1a k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 569 § 1 k.p.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego **K. M.** wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 23.01.2014 roku w sprawie **sygn. III K 507\13**, opisanym w **pkt II** (drugim) części wstępnej wyroku i wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 18.06.2015 roku w sprawie **sygn. XI K 268\15**, opisanym w **pkt V a** (piątym a) części wstępnej wyroku i wymierza skazanemu **K. M. karę łączną 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności.**
5. na mocy art. 577 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku zalicza na poczet kary łącznej, orzeczonej w punkcie 4 wyroku okres odbytej już kary pozbawienia wolności;
6. w pozostałym zakresie wyroki wykonywać oddzielnie,
7. na mocy art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku i art. 91 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 569 § 1 k.p.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego **K. M.** wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 05.05.2015 roku w sprawie **sygn. XI K 122\15**, opisanym w **pkt IV** (czwartym) części wstępnej wyroku i wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 18.06.2015 roku w sprawie **sygn. XI K 268\15**, opisanym w **pkt V b i c** (piątym b i c) części wstępnej wyroku i wymierza skazanemu **K. M. karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.**
8. na mocy art. 89 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 69 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku i art. 70 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku wykonanie orzeczonej w punkcie 7 (siódmym) wyroku kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata.
9. w pozostałym zakresie wyroki wykonywać oddzielnie,
10. na mocy art. 572 k.p.k. w pozostałej części postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umarza;
11. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku wniósł skazany, który zaskarżył wyrok w całości i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Skarżący zarzucił wyrokowi zaistnienie bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 439 k.p.k., nie precyzując jednak jakich, a nadto niewspółmiernie surową karę. K. M. podniósł, że Sąd meriti przy wymiarze kary nie uwzględnił jego sytuacji osobistej, a przede wszystkim tego, że skazany jest osobą młodą, objętą programem indywidualnego oddziaływania, co świadczy o dobrym procesie resocjalizacyjnym, że po opuszczeniu zakładu karnego ma zagwarantowaną pracę, a Sąd Rejonowy „winien wydać taki wyrok, aby był on sprawiedliwy w społecznym odczuciu sprawiedliwości. W związku z powyższym Sąd ma za zadanie ocenić, czy pobyt w izolacji musi być na tyle długi, czy obecny już wystarczy”.

W dalszej części swojej apelacji skarżący podniósł, że „Na takie pytanie może odpowiedzieć tylko poddanie mnie (K. M. – przyp. SO) próbie i wymierzenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania lub przeprowadzenia dowodu w postaci sporządzenia opinii kryminogennej przez biegłych psychiatrów”.

Z tego sformułowania Sąd Okręgowy wyprowadza wniosek, że K. M. zarzucił wyrokowi Sądu Rejonowego również rażącą niewspółmierność wymierzonych mu w pkt 1 i 4 zaskarżonego wyroku łącznych kar pozbawienia, orzeczonych bez warunkowego zawieszenia ich wykonania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Osobista apelacja skazanego K. M. nie zasługiwała na uwzględnienie, a podniesione w niej zarzuty okazały się bezzasadne.

Przede wszystkim wskazać należy, że nie potwierdził się zarzut apelacji, że zaskarżony wyrok dotknięty został którąś z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, wymienionych w przepisie art. 439 k.p.k. Skazany poza samym sformułowaniem tego zarzutu, w żaden sposób go nie uzasadnił, a kontrola odwoławcza nie potwierdziła, aby taka przyczyna faktycznie występowała.

Bezzasadny okazał się także zarzut rażącej niewspółmierności wymierzonych oskarżonemu łącznych kar pozbawienia wolności, orzeczonych w pkt 1 i 3, której to niewspółmierności skarżący upatruje w tym, że ich wykonanie nie zostało warunkowo zawieszono.

Zauważyć trzeba, że skarżący, formułując w osobistej apelacji zarzut rażącej niewspółmierności kary zapomina, że ustawodawca, określając sądowi granice wymiaru kary i wskazując mu w przepisie art. 53 § 1 k.k., czym powinien kierować się przy jej wymiarze, pozostawia mu jednak swobodę w orzekaniu kary, nakazując mu ją wymierzać według swojego uznania.

Odnosi się to również - co oczywiste - do orzekania o karze łącznej, choć w przypadku tej kary inaczej akcentowane są kryteria jej wymiaru. Z uwagi na to, że stopień zawinienia i społecznej szkodliwości poszczególnych czynów skazanego został już poddany prawomocnemu osądowi, sąd, wywiązując się w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego z obowiązku baczenia na to, aby orzeczona kara łączna spełniała dyrektywy określone w art. 53 k.k., zwraca uwagę na zachodzący między czynami sprawcy związek podmiotowo - przedmiotowy oraz te wszystkie okoliczności, które mają znaczenie dla realizacji celów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do skazanego, a także dla kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wymiar kary, w tym i kary łącznej, ma ze swej istoty charakter ocenny i to, że orzeczona kara nie spełnia oczekiwań skazanego, a nawet w odczuciu społecznym może uchodzić za surową, nie oznacza, że można ją skutecznie kwestionować w postępowaniu odwoławczym. Co więcej, sam sąd odwoławczy nie jest uprawniony do modyfikowania kary, która w jego ocenie jest zbyt surowa. Chroniąc przyznaną sądowi pierwszej instancji swobodę wymiaru kary, ustawodawca pozwala ingerować w jego orzeczenie dopiero wówczas, gdy wymierzona kara cechuje się rażącą niewspółmiernością.

Sąd pierwszej instancji uzasadniając swoje rozstrzygnięcie wskazał powody, którymi kierował się, wymierzając skazanemu każdą z kar łącznych. Przedstawiona tam argumentacja nie daje podstaw do kwestionowania prawidłowości przeprowadzonej kontroli instancyjnej. Realia niniejszej sprawy nie wymagały bardziej szczegółowych rozważań.

Zarzut rażącej surowości kary opiera się na nie uwzględnieniu przez Sąd Rejonowy młodego wieku skazanego i faktu, że objęty on został indywidualnym oddziaływaniem „co świadczy o jego dobrym procesie resocjalizacyjnym”.

Poza własną oceną znaczenia tych okoliczności, skarżący nie przedstawił w apelacji żadnych zarzutów dezawuuujących trafność wyroku Sądu pierwszej instancji i wymagających od Sądu odwoławczego szerszej wypowiedzi, niż ta przedstawiona w uzasadnieniu skarżonego wyroku. Wyrok łączny jest instytucją mającą racjonalizować wymiar kary, a nie służyć wyłącznie poprawie sytuacji skazanych. Dlatego też stosowanie absorpcji przy wymiarze kary łącznej nie może być sprzeczne z zapobiegawczymi i wychowawczymi celami kary i działać demoralizująco na sprawców przestępstw, służąc odbieraniu kary łącznej, jako instytucji będącej swoistym premiowaniem popełniania przestępstw, do czasu wydania wyroku, stanowiącego cezurę kolejnego realnego zbiegu przestępstw. Natomiast podniesione w apelacji skazanego okoliczności, które w jego ocenie powinny mieć wpływ na wymiar kary, zwłaszcza młody wiek skazanego, Sąd Rejonowy miał w polu widzenia wydając zaskarżony wyrok, z zastosowaniem częściowej absorpcji.

Wszystkie przedstawione okoliczności doprowadziły Sąd Okręgowy do przekonania, że apelacja wniesiona przez skazanego jest bezzasadna i mając to na uwadze Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Podstawę prawną wyroku Sądu Okręgowego stanowią przepisy art. 437 § 1 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 z późn. zm.) w zw. z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z dnia 18 października 2016r., poz. 1715).